

Velikonoční 4. ned B – Dobrý pastýř - 22.4.2018 - Jn 10, 11-18

Když dnes slyšíme evangelium o dobrém pastýři a jeho ovcích, mohl by nám tento obraz navozovat dojem určité nemohoucnosti a nesamostatnosti ovcí. Že by ti, kdo věří v Krista byli tak nesoběstační, museli být manipulováni, postrkováni jako stádo a všechno za ně musel udělat někdo jiný? Že by křesťan byl ve svém vztahu ke Kristu svým způsobem spoután a omezován?

Kdybychom ovšem ustrnuli u tohoto dojmu, asi bychom se minuli s poselstvím tohoto textu, asi bychom správně nepochopili základní vztah Krista k člověku, který je nám tady ukázán a který je radikálně odlišný od takového dojmu.

Benedikt XVI. ve své knize *Ježíš Nazaretský* komentuje obraz pastýře v Janově evangeliu a o jednom z aspektů tohoto obrazu říká:

Pravý pastýř nevlastní ovce jako nějakou věc, kterou potřebuje a kterou spotřebovává; ony mu „patří“ právě tím, že ho znají, a toto „znát“ znamená vnitřně přijímat. Znamená vnitřní přináležitost, založenou mnohem hlouběji, než je tomu u vlastnění věci.

Ujasněme si to na příkladu z našeho života. Žádný člověk „nepatří“ jinému tak, jako mu patří věc. Děti nejsou „vlastnictvím“ rodičů; manželé nejsou jeden druhému „vlastnictvím“. Ale „patří“ si mnohem hlubším způsobem, než někomu patří například kus dřeva nebo pozemek nebo cokoli, co nazýváme „vlastnictvím“. Děti „patří“ rodičům, a přece jsou samy svobodnými Božími tvory, každé se svým vlastním povoláním, se svou vlastní novostí a jedinečností před Bohem. Nepatří si vzájemně jako majetek, ale v odpovědnosti. Patří si právě tím, že přijímají svobodu toho druhého a navzájem se nesou v lásce i v tom, že se znají – navždy jsou v tomto bytí spolu svobodní a zároveň jedno.

Tak ani „ovce“, které jsou přece Bohem stvořené osoby, Boží obrazy, nepatří pastýři jako věci – takto si je přivlastňuje lupič a zloděj. Právě to je rozdíl mezi vlastníkem, pravým pastýřem, a lupičem: pro lupiče, pro ideology a diktátory jsou lidé jen věci, majetek. Pro pravého pastýře však jsou svobodní k pravdě a lásce; pastýř se prokazuje jako jejich vlastník právě tím, že je zná a miluje, že je chce v pravdě svobody. Lidé mu patří skrze jednotu tohoto „znát“, ve společenství pravdy, kterou je on sám. Právě proto je nevyužívá, ale dává za ně život. (str. 196-7)

Tento komentář Benedikta XVI. nám pomáhá vidět vztah dobrého pastýře k jeho ovcím, vztah Krista k člověku, jako vztah radikálního odevzdání sebe sama, svého života, jako vztah radikální lásky vůči člověku. Tato láska nabízí člověku, který věří, podíl na Božím životě, podíl na nezměrnosti, neomezenosti, svobodě Božího života.

Tato láska rozšiřuje lidský život, náš horizont, naši limitovanou lidskou svobodu. Tato láska uschopňuje člověka, aby byl skutečně neomezeným a svobodným, ovšem ne sám v sobě a sám pro sebe, ale v Bohu a pro Boha. Vztah Krista k nám je vztahem darujícím Boží svobodu, vztahem, v němž můžeme poznávat sami sebe jako ty, kdo jsou pozvedáni k Boží důstojnosti.